GAZETA KRAKOWSKA

N^ro^ 98.

Z Krakowa dnia 7 Grudnia 1823 Roku w Niedzielę.

— *Z Krakowa.* —

Na 2giem Posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 2 Grudnia 1823 r. nastąpił wybór Członków do trzech Kommissyy Seymowych, i przez skutek sekretnego wotowania większością wybrani zostali na Członków:

I. Kommissyi Kwalifikacyyney.

1. Krzyżanowski Adam, Delegowany z Akademii.
2. Hrabia Zeleński Kryspin, Reprezentant z Gminy Okręgowey Liszki.
3. Hrabia Szembek Józef, Reprezentant z Gminy Okręgowey Poręba.
4. X. Sołtyk Teodor, Delegowany Sędzia Pokoiu.
5. Kadłubowski Jan, Delegowany Sędzia Pokoiu.

II. Kommissyi Skarbowey.

1. Florkiewicz Kajetan, Reprezentant z Gminy Okręgowey Młoszowa.
2. Lipczyński Franciszek, Delegowany Sędzia Pokoiu.
3. Soczyński Marcin, Reprezentant z Gminy 1 M. Krakowa.
4. Librowski Jan, Reprezentant z Gminy 8 M. Krakowa.
5. Kucieński Woyciech, Reprezentant z Gminy 2 M. Krakowa.

III. Kommissyi Prawodawczey.

1. Chwalibogowski Leon, Reprezentant z Gminy 5 M. Krakowa.
2. Jankowski Józef, Delegowany z Akademii.
3. X. Jankowski Joachim, Delegowany z Kapituły.
4. Kalinka Andrzey, Reprezentant z Gminy Okręgowey Rybna.
5. Krzyżanowski Tadeusz, Reprezentant z Gminy Okręgowey Bobrek.

O wyborze powyższym Zgromadzenie Reprezentantów postanowiło uwiadomić Senat Rządzący z wezwaniem, ażeby z swey strony mianował Członków Senatu, którzy układaiąc się z Kommissarzami Seymowemi o prawa, działać będą wspólnie w przysposobieniu proiektów decyzyi ogólnego Zgromadzenia Reprezentantów uległych, a nakoniec Marszałek Seymu odraczaiąc Posiedzenie Seymu do dnia 3go Grudnia r. b. oznaymił Izbie Ciała Prawodawczego, iż Senat Rządzący wierny obowiązkowi Art: 106 Statutu urządzaiącego Zgromadzenia Polityczne przepisanemu przez iednego z swych Delegowanych Senatorów w dniu tym przedstawi Reprezentacyi Rapport o po

stępie i skutkach Administracyi publiczney.

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 29 Listopada.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
CESARZA WSZECH ROSSYY, KRÓLA POLSKIEGO &c. &c. &c.
XIĄZĘ NAMIESTNIK KROLEWSKI
w Radzie Stanu.

Maiąc sobie przedstawiony na dniu 25 b. m. przez Kommissyią Rządową Wyznań Religiynych i Oswiecenia Publicznego rapport Kommissyi Woiewództwa Podlaskiego ostrzegaiący, o niepodobieństwie uskutecznienia appellacyi od decyzyi Kommissyi Hypotecznych, na przełożenie teyże Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i oświecenia publicznego, po wysłuchaniu Ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowiemy:

Artykuł 1. Czas do odwołania się od decyzyi Kommissyi Hypoteczney w Woiewództwie Podlaskiem postanowieniem Naszem z dnia 24 Czerwca r b. do 29 Listopada r. b. przedłużony, nadal ieszcze do 1 Marca 1824 przedłużamy, a z resztą przepisy wyż wspomnionego postanowienia Naszego i do tego nowego terminu rozciągamy.

Art; 2. Wykonanie ninieyszego postanowienia Kommissyiom Rządowym, w czem której dotyczy, a umnieyszenie onegóż w Dzienniku Praw Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 25 Listopada 1823 r.

(podpisano) *Zaiączek.*
Minister Prezyduiący w Kom:
Rz: Wyz: Rel: i Ośw: Publ:
(podpisano) Stanisław *Grabowski.*
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podpisano) *Kossecki.*
Zgodno z Oryginałem:
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Doszły tu niewątpliwe doniesienia o klęsce, iaką poniosło miasto Mszczonów na dniu 29 Października przez pożar. Pomimo troskliwego ratunku spłonęło 22 domów.

Równie nieszczęśliwy pożar przytrafił się we wsi Ugorszcza, Obwodzie Lipnowskim Wdztwie Płockiem; przy spaleniu się suszarni do suszenia lnu ogień odebrał życie dziewczynie 17 lat maiącey, a drugą nieco opalił.

Na dniu 23 z. m. we wsi Kowale, Obwodzie Sieradzkim, wściekł się kot i kilku ludzi pokaleczył.

Na dniu 25 b. m. około godziny 8mey z wieczora wszczął się pożar w Warszawie przy ulicy Krzywe-Koło w domu pod Nrem 188 do Sukcessorów ś. p. Biskupa Wołłowicza należącym. Gorliwa obrona i czułość Władz Policyynych sprawiła, że pomimo nayniedogodnieyszego mieysca do obrony, spaliły się tylko staynie w tyle domu będące, a w nich ieden koń. — Pożar wszczął się przez nieostrożność z ogniem w stayni.

W dniu wczorayszym nastąpiło otwarcie widowisk teatru Francuzkiego w sali pałacu Saskiego.

Z Petersburga d. 30 Października d. k.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

N. Cesarz Jmć, raczył przybyć do Nowego - Mirgorodu d. 7 Października, o godzinie 10 wieczorem, w pożądanym stanie zdrowia, a dnia 10 o godzinie 8 zrana wyiechał do Elisabetgradu, gdzie stanął d. 10 o godzinie 1wszey z południa, o godzinie zaś 3ciey wyiechał do Petrykowki, dokąd przybył o godzinie 5 wieczorem, i miał nocleg. Nazaiutrz d. 11, po obeyrzeniu woysk tam osiedlonych, na powrót przybyć raczył do Elisabetgradu o godzinie 4tey z południa, a d. 12 wyiechał do Fedorawki.

W Naywyższym Reskrypcie Jego Cesarskiey Mości do Jenerała piechoty Hrabiego Steinbetla, datowanym d. 30 Sierpnia r. b. w Moskwie, wyrażono: — „Hrabio Tadeuszu Fedorowiczu! Rzeczywiście bolesno mi, że niezdrowie wasze przymusza was do nagłego opuszczenia mieysca, przez was zaymowanego, i przez to pozbawia Mię spółpracownika gorliwego i doświadczonego, tak na polu walki, iako i w rzeczach cywilnych rządów. Zezwalaiąc nayłaskawiey na uwolnienie was od dowodzenia korpusem i zarządów Finlandyi, spodziewam się, że Mi nie odmówicie, nie pierwey użyć tego Moiego zezwolenia, iak po przybyciu następcy. Zostaię zawsze ku wam przychylnym.

Alexander. „

Dla złożenia podziękowania Bogu zastępów, za szczęśliwe oswobodzenie N. Krola Hiszpańskiego, Hrabia Ferronaye, Ambassador Francuzki, prosił o odprawienie we Wtorek d. 23 b. m. w tuteyszym Kościele Katolickim Mszy uroczystey i odśpiewanie *Te Deum*. Muzyka zamożna w k m ozyc ie i wykonywana przez śpiewaków kaplicy Cesarskiey, dostatecznie swemu przedmiotowi odpowiedziała. JW. Metropolita znaydował się na nabożeństwie i dał błogosławieństwo Pasterskie. Ciało Dyplomatyczne, wszystkie oraz znakomite osoby Państwa, zgromadziły się na ten pobożny obchód. Francuzi w stolicy tey mieszkaiący, starali się nayskwapliwiey zadosyć uczynić wezwaniu Posła swoiego, zgromadzaiąc się dla złożenia dziękczynień Bogu za wypadek, który nową chwałę zapewnia dla Francyi, a dla Europy spokoyność. — Naylepszy porządek podczas tych obrzędów panował. Po obchodzie religiynym JW. Ambassador zaprosił na świetną ucztę Ministrów Jego Cesarskiey Mości w Petersburgu obecnych, Członków Ciała Dyplomatycznego, i inne osoby pierwszey dystynkcyi. Wniesione zostały toasty następuiące: przez JW. Ambassadora N. K. J. Hiszpańskiego i N. Jego Familii; przez JW. Ambassadora Angielskiego N. K. J. Francyi; przez Ambassadora Francyi N. Cesarza Jegomości i Monarchów sprzymierzonych; przez JW. Kologriwowa Wielkiego Mistrza obrzędów J. K. W. Xcia Angouleme. Następney Soboty JW. Ambassador wydał bal nadzwyczay świetny, na który zaproszonych było pięćset osób. Oświecenie zewnętrzne i wewnętrzne domu, oznaczało ten obchód, który zaszczycony był obecnością J. C. W. Wielkiego Xiążęcia Jmci Michała J. K. W. Xiążęcia Pruskiego Wilhelma, i wszystkich osób wyzszych Dworu i stolicy. Bal ten nayprzyiemnieyszą i nayrzetelnieyszą wesołością oznaczony,

(2)

zakończył się około godziny 5 zrana. Wspaniała wieczerza dana była o godzinie 2giey. W sali wybornie przyozdobioney ukazywały się cyfry Nayiaśnieyszych Cesarza, Królów Francyi i Hiszpanii, i J K. W. Xiążecia Angouleme. Pod każdą cyfrą były napisy wierszem. JW. Ambassador ma wkrótce dać ieszcze ucztę familiyną, także na obchód ustalenia pokoiu Europy. Na tę ucztę zaproszeni będą Francuzi w stolicy mieszkaiący, a którzy dzielą swe uczucia miłości dla Króla, uwielbień dla oswobodziciela Hiszpanii, i poświęcenia się dla sprawy prawości.

W Petersburgu na rok następuiący wychodzić będą Gazety i pisma peryiodyczne następuiące: Gazeta Petersburgska w ięzyku Rossyyskim, taż Gazeta w ięzyku Niemieckim; Ruski Inwalid; Gazeta Senacka w ięzyku Rossyyskim, taż Gazeta w ięzyku Niemieckim; Senackie obwieszczenia; Preiss Courant w ięzyku Rossyyskim, Niemieckim i Angielskim; Conservateur Impartial; Dziennik Cesarskiego Towarzystwa Człekolubnego; Syn oyczyzny, do niego Dodatki Literatury; Błogo-namierenny, Spółpracownik oświecenia i dobroczynności; Sybirski Wiestnik, Pamiętnik Oyczyzny, Muzeum dla dzieci, Archiwum północne z dodatkami literatury; Dziennik narodowego oświecenia, Czytania Chrześciiańskie; Zeitschrift, Arfa północna (dziennik muzyczny); Ukaziciel odkryć w fizyce, chemii, historyi naturalney i technologii.

Sławny Steibelt, znaiomy ze swoich oper i innych kompozycyy muzykalnych, naylepiey zawsze przyymowanych, umarł w Petersburgu. Artysta ten, którego straciliśmy w samey mocy talentu, odznaczał się nayświetnieyszą exekucyią.

Z Madrytu d. 1. Listopada.

Na przyięcie N. Króla wszędzie ukończono wczoray tryumfalne bramy. Lud cieszy się iuż od kilkunastu dni i nie myśli tylko o przyięciu Monarchy. Dziś spodziewali się mieszkańcy tryumfalnego iego wiazdu; lecz dopiero iutro w południe nastąpi. Wczoray rano o godzinie 8 wyiechała Rodzina Królewska z Templeque i o godzinie w pół do 1szey z południa przybyła do pałacu w Araniuez. Mieszkańcy zebrali się z całey okolicy na przyięcie Monarchy i wystawili dla niego bramę tryumfalną. Lud wyłożył z powozu Królewskiego muły i zaciągnął go pomiędzy szeregami liniowego woyska i ochotników do pałacu. Ministrowie, zagraniczni Posłowie, Grandowie Hiszpańscy, Jenerałowie i znaczna liczba dostoynych osób przyięli J. K. Mość. Sądzą, iż w Araniuez wydane zostaną ważne wyroki i Ministerium będzie oznaczone, z którego wyyść ma X. Saez, ponieważ iest spowiednikiem Króla.

Podług gazety naszey pod d. 10 b. m. wyrok Królewski, który pewną klassę ludzi nie wygania, ale tylko na 15 godzin drogi od stolicy oddala, został w naywiększey spokoyności i powolnością dopełniony. Nie 900 (iak pisma Angielskie donosiły) ale 200 osób opuszczały co tydzień Madryt, i żadna z nich nie była zmuszoną do oddalenia się piechotą, ale wszystkie wyiechały w powozach lub konno. Nie prawdą iest, iakoby rozpisano przymuszoną pożyczkę

Niema także iuż w Hiszpanii żadney Apostolskiey junty.

Oczyszczaiąc Dwór, oddalono iuż 223 osób i spodziewaią się ieszcze większey zmiany.

Szwadron pułku Alkantara, który Empecinado w zniszczonym przez siebie mieście Caceres zostawił, odstąpił buntowniczey chorągwi i powrócił pod Królewską. Empecinado nie wie teraz gdzie się ma obrócić. Czuie zapewne, iż iego rabusiowstwa odięły mu na zawsze sławę i cofnął się za Tagus. Liczne oddziały piechoty i jazdy, które Królowi na nowo wierność zaprzysięgły, przebiegaią tę prowincyią.

Od dawna głoszono tu, że San Miguel nie umarł. Teraz mówią nawet, że na swoie rany wyzdrowiał i będzie tu pod znaczną zasłoną przywieziony.

Z *Paryża d. 20 Listopada.*

Marszałek Lauriston przybył d. 11 b. m. do Barcelony, dla umowienia się z Marszałkiem Moncey względem ustąpienia w tym miesiącu czwartego korpusu woyska z Katalonii. — Wielu Hiszpanów przychylnych konstytucyynemu systematowi wyieżdżaią do Włoch i Szwaycaryi. — W powyższym czasie dowodzący przed Barcelloną dywizyią morską nowo mianowany Kontraadmirał Rosamel opuścił port tamteyszy, dla udania się przed Kartagenę, gdzie Torroios dotąd się broni.

Podróż Xcia Angouleme zmienioną została. D. 30 stanie J. Krolewicowska Mość w Tours, d. 31 w Chartres, a d. 2 Grudnia w Paryżu, gdzie przygotowane są na iego przyięcie uroczystości. Drogą od Wersalu wiedzie ten Xże do Paryża. Woyskowe władze i deputacye od różnych korporacyy wyydą przeciw niemu. Wszystkie pułki gwardyi Królewskiey maią na ten czas do Paryża powrócić.

D. 17 b. m. obchodzona była rocznica urodzin Króla, który zaczął 69 rok życia. Apostolski Nuncyusz złożył J. K. Mci życzenia w imieniu ciała dyplomatycznego.

Margr. Marialva doręczył wczoray J. K. Mci przysłany przez Króla Portugalskiego order woyskowy.

Poseł W. Xcia Badeńskiego, P. Ferrette, złożył J. K. Mci list donoszący o śmierci Xiężny Amalii Badeńskiey, Poseł W. Xcia Hessen-Darmstadtskiego Baron Pappenheim, podobnyż list o śmierci Landgrafa Karola Heskiego, a nakoniec Rezydent W. Xcia Weimarskiego, P. Treitlinger, list o urodzeniu się Xcia, którym Xiężna Jda w Bushy-Park pod Londynem rozwiązaną została. — Dwor przywdział potem po zmarłych wyżey osobach na 4 dni załobę.

Dziennik Sporów przywodząc twierdzenie Gazety Londyńskiey Goniec o południowey Ameryce wyraża: Nierzetelne rozumowania nie zasługuią na zbiianie, zwłaszcza, iż nie noszą cechy urzędowości i nigdy Gabinety Francuzki i Angielski nie żyły w zgodnieyszych z sobą stosunkach iak teraz; sprzeczne zatem pytanie względem osad Hiszpańskich nie potrafi ich w żaden sposób poróżnić. Dziennik zaś Gwiazda obszerniey na ten artykuł odpowiada. Wszystkie Angielskie pisma (wyraża) a szczególniey Goniec wzywaią Europę do uznania osad Hiszpańskich za niepodległe kraie. Widać, iż chcą anarchii, bo cożby to

innego znaczyło? Wszystko co dowiaduiemy się z nowego świata, okazuie, iż nieszczęścia macierzystego kraiu ośmieliły kilku ambitnych ludzi do pogardzenia dawnym rządem. Codziennie widać tam nową władzę, nowy kształt rządu i nawet nowe nazwisko kraiów. Dziś są rzeczpospolitemi, iutro monarchiiami; dziś panuie zgromadzenie ludu, iutro szczęśliwy żołnierz. Coż więc chcecie uznać? Poseł, którego do Konsula lub Decemwira poszlecie będzie może przez Cesarza przyięty; traktat, który z wolnym kraiem zawrzecie, będzie przez despotę zerwany. Do czegóż ten nierozsądny pośpiech doprowadzić może? Dozwalaż prawo i słuszność, dozwalaż nawet polityka uznać nowe kraie bez zezwolenia macierzystego kraiu i ościennych Mocarstw? Wierzyćże można, że Mocarstwa, które zerwały związki z rządem Stanów, że Francyia, która go swem orężem obaliła, działać będą porywczo? Domyślać się należy, iż te Mocarstwa, dopomagać będą macierzystemu kraiowi, skoro chcą położyć koniec rewolucyiom, i ieżeli nie użyią drogi gwałtu, tedy stanie się iedynie dla tego, iż przekonani są, że ten sposób niebezpiecznieyszym iest, niżeli samo złe, i że ich usiłowania do przywrócenia porządku pomnożyłoby tylko nieład. Powiedzieliśmy iuż wyżey, iż twierdzenia pismaków Angielskich nie należy uważać za odgłos Ministrów. Mądre Ministeryium nie zważa na przesąd ludu i narodową zazdrość. Jakiż właściwie bydź może cel tego nagłego środka? Używanie prędzey handlowych korzyści, których na prędce wystawiaią sobie powabny obraz. Lecz iakże zawodnemi są te korzyści, gdy rozważanemi zostaną na szali rozumu i doświadczenia? Jestże dosyć bydź naypierwszym dla wzbudzenia zaufania? Sądzaż, iż w wielkich kraiach dawnego świata, w których położenie nowego niepodlega tak burzliwem roztrząsaniom, nie znayduią się także głowy, które nad przedmiotem tak powszechnego interessu nie zastanawiaią się? Przedsięwezmą pewnie doyrzałe środki, a to, co postanowią, będą umieli silnie i wytrwale utrzymać. Gdyby w myślach mężów wyczytać można, iak bezpośredni wpływ maią na sprawy Europeyskie, okazałoby się, że wielkie Mocarstwa tak wielorakiemi związkami są połączone, iż w trudnych tych okolicznościach, iakkolwiek bądź rozwiązanemi będą, ieden tylko powszechny cel przed oczema maią, to iest zabezpieczenie macierzystemu kraiowi szczególnych korzyści, a wszystkim innym narodom równych praw. Jktóreż z Mocarstw więcey iest w tem interessowane nad Angliią, która przy dostatku pieniędzy i obszernych swoich związkach szukać musi korzystnych dróg dla swoiego handlu! Lecz cóż powyżsi dziennikarze czynią? roztrzygaią w biórach swoich los obu światow, zamiast zastanowienia się nad prawdziwem położeniem rzeczy i nad przyszłością. Zaczenaią od tego, iż południowa Ameryka iest istotnie wolną i niepodległą. Lecz w któreyże osadzie nie posiada ieszcze Hiszpaniia mieysc warownych i woyska? Gdy w gościnniach Londyńskich obchodzono opanowanie Limy przez powstańców, weszli Jenerałowie Króla Ferdynanda zwycięzko do tey stolicy Peru. Wszystko zatem należy zostawić ieszcze czasowi, który iedynie rzecz roztrzygnąć potrafi.

W iaskini pod Moret (w departamencie Sekwany i Marny) znaleziono zupełnie uzbroionego rycerza z kamieniałego, obok którego stał także zkamieniały koń iego.

Z Londynu d. 18 Listopada.

Król iest zdrowy i codziennie przeieżdża się konno. We czwartek ziechać ma do stolicy i zapewne nazaiutrz nastąpi zapowiedziane zebranie się tayney rady.

Gazeta Londyńska donosi teraz urzędownie o mianowaniu P. Granville Posłem Angielskim przy Dworze Niderlandskim. P. Parral został w Gibraltarze iako Konsul jeneralny Portugalski potwierdzonym.

P. Canning pracował wczoray całe rano w swey kancelaryi spraw zagranicznych.

Gazeta Goniec starała się znowu w tych dniach okazać, iż Hiszpaniia daleko lepiey się mieć będzie, gdy nie będzie posiadała osad, iak miała się, gdy ie posiadała.

Wczoray wpuszczono w bieg pewną liczbę podwóynych suwerendorów.

Z Hiszpanii oczekiwanemi tu są Jenerałowie Mina, Milans, Rotten i inni którym przyrzec miano wsparcie, ieżeli nie sądzą się bydź w Hiszpanii bezpiecznemi zechcą się za granicę udać.

Podług doniesień z wysp cukrowych Francuzi zebrali pod Martyniką i Gwadelupą znaczną liczbę woiennych okrętów, to iest: 5 liniiowych okrętów, 8 wielkich fregat i dwa małe zbroyne okręty. Na eskadrze tey niema wprawdzie żadnego lądowego woyska, ale dowódca iey Kapitan Bergeret, znany iest od naszych marynarzow iak doświadczony, czynny i waleczny officer, i woyska mogą bydź na eskadrę z wysp Francuzkich wzięte, gdzie znayduie ich się dostateczna liczba.

Jenerał Robert Wilson mieszka teraz na wsi u przyiaciela swoiego w hrabstwie Hampshire. W powierzchowności swey miał się bardzo zmienić. Mówią, iż dopiero za 6 tygodni pokaże się publicznie. Podczas swych podróży morskich zapędzony został przez wiatr pod brzegi Algerskie. Wysiadł na ląd i udało mu się bydź przed Deja stawionym, który przyiął go bardzo grzecznie i okazał mu nawet swóy harem. Wilson korzystaiąc z tak dobrego przyięcia, prosił go o wsparcie ammunicyią, lecz zamiast tego odebrał odpowiedź: że on i wszyscy Anglicy póki na ziemi Algierskiey bawić będą, nie doznaią żadney przykrości.

Gazeta *Morning - Chronicle* twierdzi, iż dwa okręty Francuzkie, które po wzięciu Kadyxu ztamtąd d. 4 Października do wysp Kanaryyskich wysłane zostały, dla uwolnienia zaprowadzonych tam przez Korsarzów okrętów Francuzkich, a potem udania się do południowey Ameryki z doniesieniem o oswobodzeniu Króla, nie pokazały się tam do 12 Października, a zatem popłynąć prosto masiały do południowey Ameryki. Daley dodaie taż gazeta, iż Francyia zamyśla wysłać wyprawę przeciw Hayti (St. Domingo.)

D. 17 Sierpnia przybyli do Rio - Janeiro oba Portugalscy Kommissarze Hr. Riomajor i były Brazyliyski Minister Viera, którzy d. 29 Lipca z Lizbony odpłynęli z doniesieniem o przywróceniu Króla do dawney władzy. Okręt na którym znaydowali się oba kommissarze wszedł pod banderą Portugalską bez wywieszenia pokoiowey do portu; wystrzelili na pozdrowienie, ale mu nie odpowie-

dziano. W krótce nawet posłano mu rozkaz, aby nikt na ląd nie wysiadał i postawiono okręt pod działami batteryy. Rozchodziła się nawet wieść, iż będzie za zdobycz uznany, ponieważ wszedł bez wywieszenia bandery pokoiowey. — Ułożony przez kommissyią proiekt nowey konstytucyi dla Brazyli w 272 artykułach i 15 tytułach został przez Cesarza mimo liberalnego dążenia przyięty; lecz sądzą, iż przez Kongres zmieniony zostanie.

Z Bruxelli d. 20 Listopada.

Przy ciągle licznem wychodzie z Hiszpanii szuka wielu uchodzących przytułku nie tylko we Francyi i Anglii, ale i w naszych okolicach.

Liniiowy okręt Niderlandski Diana popłynął d. 18 Października z Madeiry do Santa Cruz.

Z Hagi d. 21 Listopada.

J. Królewicowska Mość Następca tronu poiechał onegday do Petersburga, a Królewic Fryderyk wczoray do Berlina. Ostatni przedsięwziąść ma podróż z Berlina do Włoch.

Rocznica urodzin N. Królowey obchodzona była uroczyście po wszystkich miastach państwa.

Na wczorayszem posiedzeniu drugiey izby Stanów jeneralnych, na którem zresztą nic ważnego nie zaszło, obrano 3 kandydatów na wakuiące mieysca w narodowey rachunkowey izbie, poczem izba odroczyła swoie posiedzenia do nieograniczonego czasu.

Podług tuteyszey Gazety Wyrocznia Elektor Heski odebrał czwarty list bez podpisu zagrażaiący mu śmiercią, i z powodu tego wiele osób uwięziono.

Z Tryiestu d. 11 Listopada.

Przybyły tu z Czesme w 21 dniach okręt przywiozł wiadomość, że podczas iego żeglugi przez Archipelag flotta Turecka pod Mitelene, a Grecka w kanale Scio stały. Nie zdaie się więc, aby ważne iakie zdarzenie zayść mogło pomiędzy niemi.

Z Korfu donoszą prywatne listy pod d. 29 Października, że Basza Skutary podstąpił z 12,000 ludzi pod Missolungi i potrzeci raz oblegli Turcy ważną tę twierdzę. Jak tylko doszła o tem wiadomość do Morei, pośpieszyło zaraz na iey odsiecz 7000 powstańców.

Z Trientu d. 13 Listopada.

Tegoroczni dzień S. Marcina przyniosł nam zimno i lod; ziawienie natury iakiego ieszcze nikt z ludzi nie pamięta. Zbior iednak wina pokazał się nad spodziewanie tego roku obfity.

Z Kopenhagi d. 18 Listopada.

Radca Schmidt-Phiseldek, który niedawno obrany został deputowanym do jeneralney izby celney, wydał nowe pismo w ięzyku Niemieckim pod napisem: „Mowy o rozmaitych przedmiotach czasu,” pomiędzy któremi pierwsze zaymuią mieysce dwie rozprawy o Uniwersytetach i o Greckiey za wolność woynie.

Z Drontheim piszą, iż myszy polne w całey okolicy tamteyszey wielkie czynią szkody.

DODATEK
DO Nro 98.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z Krakowa Dnia 7 Grudnia 1823 Roku w Niedzielę.

— Z Krakowa. —

Towarzystwo Dobroczynności.

Kiedy Pan Bóg dał w tym roku obfitość słomy, uprasza Dobrodzieiów ażeby Dom Opieki Zytną, obdarzyć raczyli.

Z Berlina d. 29 Listopada.

Dzień wczorayszy, w którym Jey Królewicowska Mość Królewna Bawarska Elżbieta, zaślubiona przez zastępstwo z Królewicem Następcą tronu Pruskiego, uroczysty wiazd do stolicy tuteyszey odbyła, był dla mieszkańców dniem naywiększey radości i sposobnością ponowienia ciągłey ich przychylności do Nayiaśnieyszego Pana i całego Królewskiego Domu. Jey Królewicowska Mość miała d. 24go b. m. pierwszy nocleg na ziemi Pruskiey w Zeitz; ztamtąd zaiechała d. 25 do Merseburg, a d. 26 do Wittenberg. J. K. M. i Rodzina Królewska przyięli ią d. 27 w Potsdamie. D. 28 z rana udała się do Charlottenburga, dokąd poiechała przodem Jey Królewicowska Mość Xiężna Wilhelmowa z zaszczytnem od J. K. Mci zleceniem przywiezienia iey do tuteyszey stolicy. Po nieiakiem tam zabawieniu nastąpił wiazd w następuiącym porządku:

1) Cug boczney gwardyi Królewskiey;
2) Sześciokonny powóz, w którym znaydowali się kawalerowie Jey Królewicowskiey Mci;
3) Takiż powóz, w którym iechali wysłani na przeciw Królewicowey Szambelani Hrabia Wartensleben, Hr. Voss, P. Arnim i P. Reck; z których dway pierwsi znaydowali się razem przy iey zaślubieniu;
4) Takiż powóz, w którym iechał czyniący podczas zaślubienia Królewicowey służbę Wielki Marszałek Schilden;
5. Ośmiokonny Królewski powóz stanu, w którym Królewicowa Elżbieta i Xiężna Wilhelmowa zaymowały przód, a Wielka Ochmistrzyni Królewicowey Hrabina Reede w tyle siedziała;
6) Cug boczney gwardyi Królewskiey;
7) Sześciokonny powoz z Damami Królewicowey;

8) Takiż powóz z Damami Xiężny Wilhelmowey;

9) Cug boczney gwardyi Królewskiey.

W Zwierzyńcu, przy tak nazwanych osóbkach, stała zgromadzona na koniach część rzemieślników, mieyski go korpusu i kupców tuteyszey stolicy, którzy, po utrzymanem na prośbę przez głównego swoiego Dowodcę Bankiera Schultze, od Królewicowey pozwoleniu towarzyszenia iey, iechali w naywiększym porządku przed iey powozem. 40tu trąbiących postylijonów otwierało orszak. Za przybyciem do Brandeburgskiey bramy powitaną Królewicowa była przez tuteyszego Gubernatora, Jenerała Hrabię Gneisenau, dowodzącego Jenerała porucznika Brauchitsch, i Prezesa policyi P. Csebeck, którzy odtąd przy iey powozie iechali. Uszykowana w ogrodzie zabawy artylleryia wystrzeliła z 72 dział gdy Królewicowa do bramy wieżdżała. Przy tey bramie wewnątrz miasta stały władze mieyskie; po prawey stronie Magistrat, deputowani od miasta i starsi kongregacyi kupieckiey, a po lewey przełożeni cyrkułów i urzędnicy instytutu ubogich. Naczelny Burmistrz miasta, Prezes Büsching, iako też Prezes deputowanych od miasta, Doktór Könen, udali się do powozu; pierwszy powitał Królewicową krótką mową, po którey ukończeniu zebrany lud wykrzyknął radośnie przy towarzyszeniu rozmaitych chórów muzyki: niech żyie! Orszak postępował potem daley przez przechadzkę Lipami zwaną, do którego przyłączyły się uszykowane cechy; przy wystawioney przy kościele zamkowym honorowey bramie stało 150 dziewcząt, a około niey korpus mieyskich strzelców, których dowódca Bankier Pietsch podał Królewicowey wiersz.

Przy moście powiewały na stoiących okrętach bandery. W honorowey bramie przyięła Królewicowa od Panny Büsching poduszkę i wiersz. Ztąd szedł orszak do zamku Królewskiego, w którym Królewicowa na wschody Wandel wysiadła. Królewic Następca tronu i wszyscy Xiążęta Rodziny Królewskiey, poprzedzeni swoiemi Dworami, przyięli Królewicową u powozu. J. Królewicowska Mość Następca tronu zaprowadził Jey Królewicowską Mość na górę. Xiężniczki Rodziny Królewskiey przyięły ią u drzwi sali Szwaycarskiey i udały się z nią przez salą rycerską i przytykaiące do tey sali pokoie, w których znaydowały się zgromadzone wszystkie cywilne i woyskowe władze, iako też Damy maiące przystęp do Dworu, aż do pokoiu, w którym zgromadza się Rodzina Królewska, gdzie N. Król na nią czekał. Po krótkiem tam zabawieniu, Rodzina Królewska zaprowadziła Królewicową do przeznaczonych dla niey pokoiów. Obiad Rodziny Królewskiey był w pokoiach Królewicowey.

Z Darmstadtu d. 18 Listopada.

N. Król Pruski udarował Koncertystę W. Xcia Heskiego, Mangold, za przesłane sobie iego kompozycyi operę Meropy brylantowym pierścieniem.

Xże Ludwik, naystarszy Syn Następcy W. Xięztwa, poiechał do Lipska, w towarzystwie Majora Grancy, dla kończenia zaczętych w Lauzanie akademickich nauk.

Od brzegów Menu d. 20 Listopada.

W Königsberg (w Xięz: Hildburghausen) iedzono d. 1 Listopada doyrzałe poziomki;

d. 3 upadł na stopę śnieg gruby i odłożyć musiano zbiór wina; d. 4 nastało tak ciepłe powietrze, iż można było wino zebrać, które wyrównywa winu r. 1812.

Naymłodszy Xżę Reuss Henryk 72gi powrocił d. 27 Października de Reuss-Ebersdorf z swoich podroży.

Göthe iest członkiem założonego w Halle związku do rozszerzenia nauki natury i wyższych prawd.

Rodem z Kreglingen (w kraiu Wirtembergskim) Kupiec Szczeciński Dreher, darował tuteyszemu instytutowi ubogich i robót 2000 Zr. i oprócz tego na zasilenie ubogich w dniu poświęcenia kościoła 200 Zr. przeznaczył.

W Paderborn stósownie do Bulli Papiezkiey z 16 Lipca 1821 została d. 16 Października nowa katedralna kapituła zaprowadzona.

Xżę Ottranto przeiechał z Paryża przez Strazburg do Minchen.

W Bruxelli znayduią się pod prassą Pamiętniki Doktora Automarchi, ostatniego chirurga Napoleona.

Xżę Naryszkin, Wielki Podkomorzy N. Cesarza Rossyi przybył d. 13 b. m. do Frankfortu nad Menem.

Niedawno policyia w Genewie uwięziła eleganta i iako żebraka i włoczęgę za granicę kazała wyprowadzić. Okazało się z iego papierow, iż był z Wenecyi i udawał się za nauczyciela ięzyków.

Słychać, iż kantonom Szwaycarskim uczynioną została propozycyia, aby w Szwaycaryi zaciągnione były gwardyie dla Królow Hiszpańskiego i Portugalskiego. Dodaią, iż pewne Mocarstwo ręczy za dotrzymanie zawrzeć się maiącey w tey mierze umowy, a mianowicie za regularną wypłatę żołdu.

Z Włoch d. 13 Listopada.

J. Królewicowska Mość Następca tronu Bawarskiego przybył d. 2 b. m. do Rzymu, a nazaiutrz, w towarzystwie Kardynała Häffelin, odwiedził Oyca S. Przy tey okazyi złożył także rzeczony Kardynał wierzytelny list, iako Kr. Bawarski pełnomocny Minister.

Ces. Austryiacki nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister przy Kr. Sardyńskim Dworze, Hr. Lützow, miał zaszczyt złożyć N. Królowi list wierzytelny, potem stawionym bydź przed Królową i Xiężną Chablais. Po południu odwiedził Królową Maryią Teressę w zamku Moncalier.

Z Weimaru d. 18 Listopada.

Wielki Xżę Sasko-Weymarski d. 27 z. m. sankcyionował i ogłosić kazał ustawę o stosunkach Kościoła katolickiego i szkół w naszem kraiu. Podług niey wolno kościołom Katolickiemu i Ewanielickiemu odbywać publicznie służbę Bożą. Odwołanie się do Papieża, iako trzeciey instancyi, ma tylko mieysce w samych sprawach kościelnych. Processyie za kościołem i cmentarzem nie maią się w Jena i Weimarze dla mieyscowych stosunków odbywać. Podobnież zabronione są pod karą processyie do mieysc odpustowych. Plebaniie i prebendy udzielane tylko będą rodakom i tych rozdawnictwo zostawione iest panuiącemu Xięciu.

Teatr Narodowy.

Dziś w Niedzielę dnia 7 b. r. przeieżdzaiące Towarzystwo Operzystów Włoskich do Petersburga, będzie miało zaszczyt dać nową Operę buffo w 2 aktach z muzyką P. Generali, pod nazwiskiem: *Wybieg za Wybieg* (*Astuzia Contra Astuzia.*) Ktorą poprzedzi Komedya w ... aktach, pod nazwiskiem: *Dwa Małżeństwa w iednym Domu.*

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

robione w Obserwatoryum Astronomicznem UNIWERSYTETU JAGIELLONSKIEGO, *w Miesiącu Grudniu roku 1823.*

Dzień	Wysoko: Baromet:			Stan Thermometru			Hygrometr	Wiatr	Stan Atmosfery.
	rano	po poł:	wiecz:	rano	po poł	wiecz:	rano pop: wie:	ran: p.p. w.	
1.	27.6 3	27.6,6	27. 6,6	† 8.	† 11, 5	† 8.5	81°.70°. 80°	O. SO. SO	pog. poch pog.
2.	27.9,5	27.9 0	27.9 0	† 7	† 9.	† 6.	67. 80. 93.	NO. N. NO	poch. pog. poch.
3.	27.6 4	27.5,6	27.5,7	† 5,5	† 9.5	† 8, 4	90. 78. 78	O. O O.	poch poch. poch
4.	27.6.4	27.5,0	27.3.9	† 3	† 8.4	† 9, 2	85 70. 64.	O SO SO	pog. pog. poch.
5.	27.2,8	27.2,8	27.4,0	† 6,4	† 7, 4	† 5,2	85. 70. 80.	O. O O.	poch poch. poch.

Nów Xiężyca d. 2 o godzinie 2 m. 55 w wieczór. — Pierwsza kwadra d. 10 o godz: 8 m. 16 w wieczór — Pełnia d. 17 o godzinie 11 m. 10 w wieczór. — Ostatnia kwadra d. 24 o godz: 2 m. 31 w wieczór. — Naywiększa odległość Xiężyca od ziemi przypada dnia 6; naymnieysza dnia 18.

Dnia 15 Xiężyc w biegu swem około ziemi znayduie się pozornie blisko planety Saturna. — Dnia 18 Xiężyc będąc blisko planety Jowisza o god. 6 m. 36 może go zakryć. — Dnia 22 o god. 3 m. 33 w wieczor, słońce wstępuie w znak Koziorożca, początek Zimy. — Dnia 28 Xiężyc blisko planety Wenusa.

DONIESIENIE.